

GEWONE ZITTING 2021/2022

24 SEPTEMBER 2021

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
PARLEMENT**

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen van 1996 bij het Verdrag van 1972 inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen, en met de wijzigingen van de Bijlagen II en III bij het Ospar-verdrag van 1992 inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan

Memorie van toelichting

I. Context en inhoud van de wijzigingen

Op internationaal niveau behoren de afvang en de opslag van kooldioxide (CO₂) tot de oplossingen die worden gebruikt om de CO₂-concentraties in de atmosfeer te verminderen. Deze technologie bestaat, in een eerste fase, uit het afvangen van de CO₂ die wordt uitgestoten door een elektriciteitscentrale of een industriële bron. Vervolgens wordt deze stof gecomprimeerd en via pijpleidingen of met een schip vervoerd tot op de plaats waar ze zal worden geïnjecteerd in diepe aardlagen voor een langdurige opslag.

De twee internationale wijzigingen waarop dit ontwerp van ordonnantie betrekking heeft, hebben het gezamenlijke doel op internationaal niveau bepaalde juridische belemmeringen voor deze onderneming in het mariene milieu weg te nemen.

SESSION ORDINAIRE 2021/2022

24 SEPTEMBRE 2021

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment à l'amendement de l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 à la Convention de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets et d'autres matières et à l'amendement des annexes II et III de la Convention d'Ospar de 1992 pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est

Exposé des motifs

I. Contexte et contenu des amendements

Au niveau international, le captage et le stockage du dioxyde de carbone (CO₂) font partie des solutions utilisées pour réduire les concentrations de CO₂ dans l'atmosphère. Cette technologie consiste à capturer dans un premier temps le CO₂ émis par une centrale électrique ou une source industrielle, pour ensuite le comprimer et le transporter par pipeline ou par bateau jusqu'à un endroit où il sera injecté dans des couches géologiques profondes pour un stockage longue durée.

Les deux amendements internationaux auxquels le présent projet d'ordonnance porte assentiment ont l'objectif commun de lever au niveau international certaines barrières juridiques à cette opération en milieu marin.

Wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen

Verdrag van 1972 inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afvalstoffen en andere stoffen

Het Verdrag inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afvalstoffen en andere stoffen werd goedgekeurd in Londen op 13 november 1972 (« Verdrag van Londen »). Het is een van de eerste internationale verdragen voor de bescherming van het mariene milieu tegen menselijke activiteiten. Het is in voege getreden op 30 augustus 1975 en telt 88 partijen, waaronder België.

Het Verdrag van Londen heeft tot doel bij te dragen aan de controle en de preventie van de verontreiniging van de zeeën op internationale schaal, door het storten van bepaalde gevaarlijke stoffen te verbieden, en door het storten van andere stoffen ondergeschikt te maken aan de voorafgaande afgifte van een vergunning.

Protocol van Londen van 1996

In 1996 hebben de Partijen bij het Verdrag van Londen een protocol goedgekeurd (« Protocol van Londen »), dat strekt tot vervanging van het Verdrag voor de betrekkingen tussen Staten die partij zijn bij het Protocol. Het is in voege getreden op 24 maart 2006 en telt 48 partijen, waaronder België.

Het Protocol van Londen hanteert een andere benadering dan het Verdrag: het geeft geen overzicht van de stoffen die niet mogen worden gestort, maar verbiedt het storten van alle afvalstoffen, met uitzondering van die stoffen die mogen worden gestort krachtens Bijlage I, na afgifte van een vergunning.

Het volgt ook het voorzorgbeginsel en het beginsel dat de vervuiler betaalt, en benadrukt dat de Partijen erop moeten toezien dat het Protocol niet gewoon tot resultaat heeft dat de verontreiniging wordt verplaatst van de ene milieusector naar de andere.

Wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen

Artikel 6 van het Protocol van Londen verbiedt « de uitvoer van afval of andere stoffen naar andere landen voor het storten in of verbranden op zee. » Deze bepaling heeft tot gevolg dat de uitvoer van CO₂ wordt verboden, en vormt dus een hinderpaal voor de techniek van de afvang en opslag van CO₂ op zee.

Een wijziging werd dan ook goedgekeurd in 2009 om een lid 2 toe te voegen aan dit artikel 6, dat in bepaalde

Amendement à l'article 6 du Protocole de Londres

Convention de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets et d'autres matières

La Convention sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets et d'autres matières a été adoptée à Londres, le 13 novembre 1972 (« Convention de Londres »). Elle est l'une des premières conventions internationales pour la protection du milieu marin contre les activités humaines. Elle est entrée en vigueur le 30 août 1975 et compte 88 Parties, dont la Belgique.

La Convention de Londres a pour objectif de contribuer au contrôle et à la prévention de la pollution des mers à l'échelle internationale, en interdisant l'immersion de certaines matières dangereuses, et en subordonnant l'immersion d'autres matières à la délivrance préalable de permis.

Protocole de Londres de 1996

En 1996, les Parties à la Convention de Londres ont adopté un protocole (« Protocole de Londres »), destiné à remplacer la Convention pour les relations entre États Parties au Protocole. Il est entré en vigueur le 24 mars 2006 et compte 48 Parties, dont la Belgique.

Le Protocole de Londres adopte une approche différente de la Convention: au lieu de préciser les matières qui ne peuvent pas être immergées, il interdit l'immersion de tous les déchets, à l'exception de ceux dont l'immersion est autorisée par l'Annexe I, après délivrance d'un permis.

Il adopte également les principes de précaution et du pollueur-payeur, et souligne que les Parties devraient s'assurer que le Protocole n'a pas simplement pour résultat de déplacer la pollution d'un secteur de l'environnement à un autre.

L'amendement à l'article 6 du Protocole de Londres

L'article 6 du Protocole de Londres interdit « l'exportation de déchets ou autres matières vers d'autres pays aux fins d'immersion ou d'incinération en mer. » Cette disposition a pour effet d'interdire l'exportation de CO₂ et constitue donc un obstacle à la technique du captage et stockage de CO₂ offshore.

Un amendement a alors été adopté en 2009 afin d'ajouter un alinéa 2 à cet article 6, permettant dans certains cas le

gevallen offshore grensoverschrijdend transport van CO₂ toestaat. In dit geval moet een akkoord worden gesloten tussen de betrokken landen, waarin de verantwoordelijkheden op het vlak van toekenning van vergunningen worden verdeeld, met naleving van de bepalingen van het protocol.

De wijziging is nog niet van kracht.

Wijziging van bijlagen II en III bij het OSPAR-verdrag, goedgekeurd in Oostende op 29 juni 2007

Het OSPAR-verdrag

Het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan (« OSPAR-verdrag ») werd goedgekeurd op 22 september 1992 in Parijs en is in voege getreden op 25 maart 1998. Het is het voltooid resultaat van de samenvoeging en de herziening van twee eerdere verdragen: het Verdrag van Oslo van 1972 over het storten van afval en het Verdrag van Parijs van 1974 dat het toepassingsgebied van het eerste verdrag uitbreidt tot verontreiniging vanaf het land en de aardolie-industrie. Deze samenvoeging bood de inspiratie voor de naam, « OSPAR-verdrag » (OSlo-PARis).

Er zijn 16 partijen bij het Verdrag: België, de Europese Unie, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, IJsland, Ierland, Nederland, Noorwegen, Portugal, Spanje, Zweden, het Verenigd Koninkrijk, Luxemburg en Zwitserland.

Het OSPAR-verdrag is gericht op de preventie en de eliminatie van verontreiniging, en op de bescherming en indien mogelijk het herstel van het mariene milieu van het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan. Het Verdrag verplicht zijn lidstaten tot toepassing van het voorzorgbeginsel en van het beginsel dat de vervuiler betaalt, van de beste beschikbare technologieën en van de beste milieupraktijken, met inbegrip van de schone technologieën. In het algemeen hanteert het Verdrag een ecosysteembenadering met het oog op een geïntegreerd beheer van menselijke activiteiten in een marien milieu, waarbij in het bijzonder wordt gestreefd naar:

- preventie en eliminatie van verontreiniging vanaf het land;
- preventie en eliminatie van verontreiniging door de storting in en de verbranding op zee;
- preventie en eliminatie van verontreiniging uit offshore-bronnen (platformen, pijpleidingen, enz.).

Bijlagen II en III beschrijven in detail die voorwaarden die van toepassing zijn op respectievelijk het storten en het verbranden, en op de offshore-bronnen.

transport transfrontalier offshore van CO₂. Dans ce cas, un accord doit être conclu entre pays concernés, prévoyant la répartition des responsabilités en matière d'octroi de permis, dans le respect des dispositions du Protocole.

L'amendement n'est pas encore entré en vigueur.

Amendement des annexes II et III à la Convention OSPAR, adopté à Ostende le 29 juin 2007

La Convention OSPAR

La Convention pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est (« Convention OSPAR ») a été adoptée le 22 septembre 1992 à Paris et est entrée en vigueur le 25 mars 1998. Elle est le résultat complété de la fusion et de la mise à jour de deux conventions antérieures: la Convention d'Oslo de 1972 sur les immersions, et la Convention de Paris de 1974 qui étend le champ de la première aux pollutions d'origine tellurique et à l'industrie pétrolière. C'est cette fusion qui a inspiré son nom, « Convention OSPAR » (OSlo-PARis).

Elle compte 16 Parties: la Belgique, l'Union européenne, le Danemark, la Finlande, la France, l'Allemagne, l'Islande, l'Irlande, les Pays-Bas, la Norvège, le Portugal, l'Espagne, la Suède, le Royaume-Uni, le Luxembourg et la Suisse.

La Convention OSPAR a pour objectif de prévenir et de supprimer les pollutions, ainsi que de protéger et si possible restaurer le milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est. Elle impose à ses États membres d'appliquer les principes de précaution et du pollueur-payeur ainsi que les meilleures techniques disponibles et la meilleure pratique environnementale, y compris les technologies propres. De façon générale, la Convention adopte une approche écosystémique afin d'atteindre une gestion intégrée des activités humaines dans l'environnement marin en visant notamment à:

- prévenir et supprimer les pollutions d'origine terrestre;
- prévenir et supprimer les pollutions par incinération en mer ou immersion;
- prévenir et supprimer les pollutions des sources offshore (plateformes, pipelines, etc.).

Ses annexes II et III détaillent ainsi les conditions applicables respectivement aux opérations d'immersion ou d'incinération et aux sources offshore.

Wijziging van bijlagen II en III

Bijlagen II en III bij het OSPAR-verdrag bepalen dat het storten van welke stoffen dan ook verboden is, evenals de verontreiniging afkomstig uit offshore-bronnen, behalve indien dit voorzien is in de limitatief opgesomde uitzonderingen. Tot in 2007 was de opslag van CO₂ in mariene geologische formaties niet opgenomen in deze uitzonderingen. Dit moest dus tegelijk worden beschouwd als een verboden vorm van storten en een verboden verontreiniging door een offshore-bron.

Om dit principiële verbod af te schaffen en tegelijk een optimale bescherming te bieden voor het mariene milieu in het noordoostelijke gedeelte van de Atlantische Oceaan, werden bijlagen II en III bij het OSPAR-verdrag in 2007 gewijzigd met het doel in de lijsten met uitzonderingen de opslag van CO₂ op te nemen, onder bepaalde voorwaarden :

- de opslag vindt plaats in ondergrondse geologische formaties ;
- de stromen bestaan hoofdzakelijk uit CO₂ (behalve onvoorziene stoffen die verband houden met het afvang-, vervoer- of opvangproces) ;
- er worden geen afvalstoffen of andere stoffen toegevoegd met het doel zich ervan te ontdoen ;
- de opslag heeft een permanent effect en brengt geen schadelijke gevolgen mee voor het mariene milieu, de menselijke gezondheid en andere legitieme gebruiksmogelijkheden van het maritieme gebied.

Een dergelijke opslag is bovendien gebonden aan een goedkeuring of een reglementering vanwege de bevoegde overheden.

II. Gemengd karakter van de wijzigingen

Het gemengd karakter van de wijzigingen (federale staat/Gewesten) werd vastgesteld door de werkgroep « Gemengde Verdragen », het adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid :

- op zijn vergadering van 31 januari 2013 voor de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen ;
- op zijn vergadering van 20 november 2007 voor de wijziging van bijlagen II en III van het OSPAR-verdrag.

Dit betekent dat alle betrokken entiteiten van tevoren moeten instemmen met de wijzigingen opdat België deze vervolgens zou kunnen bekrachtigen.

Wat betreft de gewestelijke bevoegdheden kan men verwijzen naar artikel 6, § 1er, II, 1°, 2° en III van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, dat aan de Gewesten de bevoegdheid

Amendement aux annexes II et III

Les annexes II et III à la Convention OSPAR prévoient qu'est interdite l'immersion de toute matière ainsi que la pollution provenant de sources offshore, sauf si elles sont prévues dans les exceptions limitativement énumérées. Jusqu'en 2007, le stockage de CO₂ dans les formations géologiques marines n'était pas repris dans ces exceptions. Il devait donc être considéré à la fois comme une immersion interdite et une pollution par une source offshore interdite.

Pour supprimer cette interdiction de principe, en offrant néanmoins une protection optimale au milieu marin dans la partie Nord-Est de l'Océan atlantique, les annexes II et III à la Convention OSPAR ont été modifiées en 2007 en vue d'insérer dans les listes d'exceptions le stockage du CO₂, à certaines conditions :

- le stockage a lieu dans des formations géologiques sous-terraines ;
- les flux doivent être constitués essentiellement de CO₂ (sauf substances accidentelles liées au processus de capture, de transport ou de stockage) ;
- aucun déchet ni autre substance n'est ajouté en vue de s'en débarrasser ;
- le stockage a un effet permanent et n'entraînera pas d'effets contraires pour le milieu marin, la santé humaine et les autres utilisations légitimes de la zone maritime.

Un tel stockage doit en outre faire l'objet d'une autorisation ou d'une réglementation de la part des autorités compétentes.

II. Caractère mixte des amendements

Le caractère mixte des amendements (État fédéral/Régions) a été constaté par le Groupe de Travail « Traités Mixtes », l'organe consultatif de la Conférence interministérielle de politique étrangère :

- lors de sa réunion du 31 janvier 2013 pour l'amendement à l'article 6 du Protocole de Londres ;
- lors de sa réunion du 20 novembre 2007 pour l'amendement aux annexes II et III de la Convention OSPAR.

Toutes les entités concernées doivent donc avoir préalablement porté assentiment à ces amendements pour que la Belgique puisse les ratifier.

Concernant les compétences régionales, on peut se référer à l'article 6, § 1, II, 1°, 2° et III de la Loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980, qui attribue aux régions la protection de l'environnement (notamment celle

toekent inzake de bescherming van het milieu (onder meer die van de bodem, de ondergrond, het water en de lucht tegen verontreiniging en aantasting), het afvalstoffenbeleid en het behoud van de natuur.

III. Commentaar bij de artikelen van de instemmingsordonnantie

Artikel 1

Artikel 8, lid 2 van de Bijzondere Wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, stelt de vermelding van artikel 1 verplicht.

Artikel 2

Artikel 2 neemt de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen op in de rechtsorde van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Artikel 3

Artikel 3 neemt de wijziging van bijlagen II en III bij het OSPAR-verdrag op in de rechtsorde van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

IV. Belang en weerslag voor België en zijn entiteiten, waaronder het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

1. Belang van de instemming

Uitgaande van het gemengd karakter van de wijzigingen is de instemming van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest noodzakelijk om de ratificering door België mogelijk te maken.

De andere betrokken entiteiten (de twee andere Gewesten en de federale overheid) hebben hun instemmingsteksten grotendeels goedgekeurd, of zijn hiermee bezig :

- Voor de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen : cf. decreet van het Vlaams Gewest van 10/2/2017 en decreet van het Waals Gewest van 2/07/2021. De federale overheid legt eveneens de laatste hand aan de goedkeuring van een instemmingswet.
- Voor de wijziging van bijlagen II en III van het OSPAR-verdrag : Cf. wet van 1 september 2012, decreet van het Vlaams Gewest van 10 februari 2017 en decreet van het Waals Gewest van 24 mei 2018.

du sol, du sous-sol, de l'eau et de l'air contre la pollution et les agressions), la politique des déchets et la conservation de la nature.

III. Commentaire des articles de l'ordonnance d'assentiment

Article 1er

La mention de l'article 1er est rendue obligatoire par l'article 8, alinéa 2, de la Loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises.

Article 2

L'article 2 intègre l'amendement à l'article 6 du Protocole de Londres dans l'ordre juridique de la Région de Bruxelles-Capitale.

Article 3

L'article 3 intègre l'amendement aux annexes II et III de la Convention OSPAR dans l'ordre juridique de la Région de Bruxelles-Capitale.

IV. Importance et impact pour la Belgique et ses entités, dont la Région de Bruxelles-Capitale

1. Importance de l'assentiment

Étant donné le caractère mixte des amendements, l'assentiment de la Région de Bruxelles-Capitale est nécessaire pour permettre la ratification de la Belgique.

Les autres entités concernées (les deux autres Régions ainsi que l'Autorité fédérale) ont pour la plupart déjà adopté leurs textes d'assentiment ou sont en voie de le faire :

- Pour l'amendement à l'article 6 du Protocole de Londres : cf. décret de la Région flamande du 10/02/2017 et décret de la Région wallonne du 2/07/2021. L'Autorité fédérale finalise également l'adoption d'une loi d'assentiment.
- Pour l'amendement aux annexes II et III de la Convention OSPAR : Cf. loi du 1er septembre 2012, décret de la Région flamande du 10 février 2017 et décret de la Région wallonne du 24 mai 2018.

2. Impact van de instemming

Gevolgen voor de regelgeving of de gewestelijke praktijk

Het is niet nodig wijzigingen aan te brengen aan de reglementering of de handelwijze van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten gevolge van de instemming. Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 februari 2012 betreffende de afvang en het vervoer van kooldioxide voor geologische opslag, dat strekt tot omzetting van richtlijn 2009/31/EG betreffende de geologische opslag van kooldioxide, kant zich geenszins tegen de afvang en het transport van kooldioxide. Deze activiteiten zijn echter ingedeeld en dus gebonden aan de voorafgaande toekenning van een milieuvergunning van klasse 1B. Aan de andere kant is de opslag van CO₂ als zodanig verboden in het BHG, en dit op basis van een geologische studie waarin wordt vastgesteld dat elk geologisch opslag-potentieel ontbreekt in de ondergrond van het hele Gewest.

Hieruit vloeit voort dat operatoren kooldioxide kunnen afvangen in het BHG, en vervoeren naar een plek waar deze opslag technisch en wettelijk kan worden uitgevoerd. De doorvoer van kooldioxide in het BHG is eveneens mogelijk, maar ook hiervoor is een milieuvergunning voor vervoer van CO₂ vereist.

Toestand in België

In de praktijk, hoewel ook een aantal gebieden in het Kempisch Bekken en in Wallonië voor CO₂-opslag in aanmerking zouden kunnen komen (diepe zoutwatervorende lagen en onontgonnen steenkoollagen), liggen veruit de grootste mogelijkheden voor de geologische opslag van Belgisch CO₂ in de uitgeputte olie- en gasvelden onder het Nederlandse, Britse en Noorse deel van de Noordzee. In het Belgische deel van de Noordzee is er immers geen opslagcapaciteit voorhanden. Export van CO₂ naar het Nederlandse, Britse of Noorse deel van de Noordzee is dan ook niet uigesloten.

Gevolgen voor het budget

De instemming met de wijzigingen zal geen gevolgen hebben op het vlak van de begroting.

De Minister van Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie,

Alain MARON

2. Impact de l'assentiment

Répercussions sur la réglementation ou la pratique régionale

Il n'y aura pas lieu de procéder à des modifications de la réglementation ou de la pratique de la Région de Bruxelles-Capitale suite à l'assentiment. En effet, l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 février 2012 relatif au captage et au transport de dioxyde de carbone aux fins de son stockage géologique, qui transpose la directive 2009/31/CE relative au stockage géologique du dioxyde de carbone, ne s'oppose nullement au captage et au transport de dioxyde de carbone. Ces activités sont cependant classées et donc soumises à l'obtention préalable d'un permis d'environnement de classe 1B. En revanche, le stockage en tant que tel de CO₂ est interdit en RBC, et ce, sur la base d'une étude géologique constatant l'absence de tout potentiel géologique de stockage dans les sous-sols de toute la Région.

Il en résulte que des opérateurs peuvent procéder au captage de dioxyde de carbone en RBC afin de le transporter vers un lieu où le stockage pourra s'effectuer techniquement et légalement. Par ailleurs, le transit de dioxyde de carbone en RBC est également possible mais soumis également à permis d'environnement au titre de transport de CO₂.

Situation en Belgique

En pratique, bien que certaines régions dans le Bassin campinois et en Wallonie soient susceptibles d'entrer en ligne de compte pour un stockage du CO₂ (couches aquifères salines profondes et gisements houillers inexploités), les plus grandes possibilités de stockage géologique du CO₂ belge se situent dans les champs pétroliers et gaziers épuisés sous les parties néerlandaise, britannique et norvégienne de la mer du Nord. En effet, aucune capacité de stockage n'est disponible dans la partie belge de la mer du Nord. L'exportation de CO₂ vers la partie néerlandaise, britannique ou norvégienne n'est dès lors pas exclue.

Implications budgétaires

L'assentiment aux amendements n'aura pas d'implication budgétaire.

Le Ministre de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Énergie et de la Démocratie participative,

Alain MARON

**VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE
ONDERWORPEN AAN HET ADVIES
VAN DE RAAD VAN STATE**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen van 1996 bij het Verdrag van 1972 inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen, en met de wijzigingen van de Bijlagen II en III bij het Oskar Verdrag van 1992 inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op voordracht van de Minister van Klimaattransitie, Leefmilieu en Energie,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Minister belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie, en Participatieve Democratie, is ermee belast bij het Brussels Hoofdstedelijk Parlement de ontwerpordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

De wijziging van artikel 6 van het Protocol van 1996 bij het Verdrag inzake de voorkoming van de verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen van 13 november 1972, aangenomen te Londen op 30 oktober 2009, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De wijzigingen van de Bijlagen II en III bij het Oskar Verdrag van 22 september 1992 inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, aangenomen te Oostende op 29 juni 2007, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

**AVANT-PROJET D'ORDONNANCE
SOU MIS À L'AVIS
DU CONSEIL D'ÉTAT**

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment à l'amendement de l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 à la Convention de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets et d'autres matières et à l'amendement des annexes II et III de la Convention d'Oskar de 1992 pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre de la Transition climatique, de l'Environnement et de l'Énergie,

Après délibération,

ARRÊTE :

Le Ministre chargé de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Énergie, et de la Démocratie participative, est chargé de présenter au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

L'amendement à l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 à la Convention du 13 novembre 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets et d'autres matières, adopté à Londres le 30 octobre 2009, sortira son plein et entier effet.

Article 3

Les amendements aux annexes II et III de la Convention d'Oskar du 22 septembre 1992 pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est, adoptés à Ostende le 29 juin 2007, sortiront leur plein et entier effet.

Bruxelles,

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Rudi VERVOORT

De Minister van Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie, en Participatieve Democratie,

Alain MARON

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Rudi VERVOORT

Le Ministre de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Énergie et de la Démocratie participative,

Alain MARON

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Op 1 maart 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met klimaattransitie, leefmilieu, energie en participatieve democratie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van ordonnantie « houdende instemming met de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen van 1996 bij het Verdrag van 1972 inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen, en met de wijzigingen van de Bijlagen II en III bij het Ospar Verdrag van 1992 inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan ».

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 25 maart 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamer-voorzitter, Chantal BAMPs en Bert THYS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Chantal BAMPs, staatsraad.

Het advies (nr. 68.942/1), waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 31 maart 2021.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond⁽¹⁾, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van ordonnantie strekt ertoe vooreerst instemming te verlenen met de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen van 1996 (hierna : Protocol van Londen) bij het Verdrag « inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afvalstoffen van 1972, aangenomen te Londen op 30 oktober 2009 »⁽²⁾⁻⁽³⁾ (artikel 2 van het voorontwerp).

Met de voornoemde wijziging wordt beoogd om de bestaande juridische belemmeringen weg te werken voor de uitvoer van kooldioxidestromen (dit is het zogenaamde « offshore grensoverschrijvend transport »).

- (1) Aangezien het om een voorontwerp van ordonnantie gaat, wordt onder « rechtsgrond » de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.
- (2) Resolutie LP.3(4) « inzake de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen », aangenomen te Londen op 30 oktober 2009.
- (3) In de mate de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen onlosmakelijk is verbonden met het geheel van de bepalingen van het Protocol, dat een gemengd verdrag is, kan ook die wijziging worden geacht een gemengd karakter te hebben en zowel federale als gewestelijke aangelegenheden te betreffen. Dergelijk standpunt werd op 31 januari 2013 ingenomen door de Werkgroep Gemengde Verdragen van de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le 1er mars 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Énergie et de la Démocratie participative à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet d'ordonnance « portant assentiment à l'amendement de l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 à la Convention de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets et d'autres matières et à l'amendement des annexes II et III de la Convention d'Ospar de 1992 pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est ».

L'avant-projet a été examiné par la première chambre le 25 mars 2021. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Chantal BAMPs et Bert THYS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Kristine BAMS, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Chantal BAMPs, conseiller d'État.

L'avis (n° 68.942/1), dont le texte suit, a été donné le 31 mars 2021.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique⁽¹⁾ et l'accomplissement des formalités prescrites.

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

2. L'avant-projet d'ordonnance soumis pour avis a tout d'abord pour objet de porter assentiment à l'amendement de l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 (ci-après : Protocole de Londres) à la Convention de 1972 « sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets, adopté à Londres le 30 octobre 2009 »⁽²⁾⁻⁽³⁾ (article 2 de l'avant-projet).

L'amendement précité vise à éliminer les obstacles juridiques existants à l'exportation de flux de dioxyde de carbone (il s'agit de ce que l'on appelle le « transport transfrontalier offshore »).

- (1) S'agissant d'un avant-projet d'ordonnance, on entend par « fondement juridique » la conformité avec les normes supérieures.
- (2) Résolution LP.3 (4) « portant amendement de l'article 6 du Protocole de Londres », adoptée à Londres le 30 octobre 2009.
- (3) Dans la mesure où l'amendement de l'article 6 du Protocole de Londres est indissociablement lié à l'ensemble des dispositions du Protocole, qui est un traité mixte, il peut également être réputé revêtir un caractère mixte et concerner des matières tant fédérales que régionales. Un tel point de vue a été adopté le 31 janvier 2013 par le Groupe de Travail Traités mixtes de la Conférence interministérielle de la Politique étrangère.

Daarnaast beoogt het voorontwerp eveneens instemming te verlenen met de wijzigingen van de bijlagen II en III bij het Verdrag van Parijs van 22 september 1992 « inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, aangenomen te Oostende op 29 juni 2007 » (OSPAR-verdrag) (artikel 3).

De betrokken wijzigingen werken de bestaande juridische belemmeringen weg voor de offshore geologische opslag van CO₂ in het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan zonder dat de verdragstaten worden verplicht om CO₂ offshore op te slaan.

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP VAN INSTEMMINGSORDONNANTIE

3. De voor advies voorliggende wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen waarmee instemming wordt beoogd, bouwt verder op de wijziging van 2 november 2006 van bijlage 1 bij het Protocol van Londen waardoor de offshore geologische opslag mogelijk is gemaakt.⁽⁴⁾

4.1. Gevraagd of voor de wijziging van 2 november 2006, het voorschrift van artikel 3 van de ordonnantie van 1 april 2004 « houdende instemming [met het Protocol] bij het Verdrag van Londen van 1972 inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval, gedaan te Londen op 7 november 1996 » werd nagekomen,⁽⁵⁾ welke de dienovereenkomstige referenties van de betrokken parlementaire stukken zijn en of de wijziging, gelet op artikel 190 van de Grondwet, werd bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, antwoordde de gemachtigde dat de wijziging van 2 november 2006 op 9 november 2020 werd bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

4.2. De sub 3 vermelde wijziging van 2 november 2006 van bijlage 1 bij het Protocol van Londen is ten aanzien van België op 10 februari 2007 in werking getreden. Niettegenstaande deze wijziging werd bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* werd ze evenwel nog niet ter kennis gebracht van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Teneinde de internrechtelijke binding van verdragswijzigingen duidelijker tot uiting te brengen, is het nu een nuttig ogenblik om de voornoemde wijziging ter kennis te brengen van het Parlement.

De Griffier,

Wim GEURTS

De Voorzitter,

Marnix VAN DAMME

En outre, l'avant-projet vise également à porter assentiment aux amendements des annexes II et III de la Convention de Paris du 22 septembre 1992 « pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est, adoptés à Ostende le 29 juin 2007 », (Convention OSPAR) (article 3).

Les amendements concernés éliminent les obstacles juridiques existants au stockage géologique offshore de CO₂ dans l'Atlantique du Nord-Est sans que les États contractants soient obligés de stocker offshore du CO₂.

EXAMEN DE L'AVANT-PROJET D'ORDONNANCE D'ASSENTIMENT

3. L'amendement de l'article 6 du protocole de Londres, soumis pour avis, auquel il est envisagé de donner assentiment, s'inscrit dans le prolongement de l'amendement du 2 novembre 2006 de l'annexe 1 du Protocole de Londres, qui a permis le stockage géologique offshore⁽⁴⁾.

4.1. Interrogé sur le point de savoir si, pour l'amendement du 2 novembre 2006, la prescription de l'article 3 de l'ordonnance du 1er avril 2004 « portant assentiment [au Protocole] à la Convention de Londres de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion des déchets, fait à Londres le 7 novembre 1996 » a été respectée⁽⁵⁾, quelles sont les références correspondantes des documents parlementaires concernés et si, eu égard à l'article 190 de la Constitution, l'amendement a été publié au *Moniteur belge*, le délégué a répondu que l'amendement du 2 novembre 2006 a été publié au *Moniteur belge* le 9 novembre 2020.

4.2. L'amendement du 2 novembre 2006 de l'annexe 1 du Protocole de Londres, mentionné au point 3, est entré en vigueur le 10 février 2007 à l'égard de la Belgique. Nonobstant sa publication au *Moniteur belge*, cet amendement n'a toutefois pas encore été communiqué au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Afin d'exprimer avec davantage de clarté la force obligatoire, en droit interne, des modifications des conventions, il est à présent opportun de porter l'amendement précité à la connaissance du Parlement.

Le Greffier,

Wim GEURTS

Le Président,

Marnix VAN DAMME

(4) Zie artikel 6, lid 2, inleidende zin, van het Protocol van Londen ; zie eveneens het vierde en het vijfde lid van de aanhef van Resolutie LP.3(4) aangenomen op 30 oktober 2009 « inzake de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen ».

(5) Artikel 3 van de ordonnantie van 1 april 2004 bepaalt dat elke wijziging aangebracht in de bijlagen 1 en 2 van het Protocol, die overeenkomstig artikel 22, § 3, van het Protocol is goedgekeurd, binnen zestig dagen na de aanneming ervan ter kennis van de Raad (lees : het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) wordt gegeven.

(4) Voir l'article 6, paragraphe 2, phrase introductive, du Protocole de Londres ; voir également les quatrième et cinquième alinéas du préambule de la résolution LP.3(4) adoptée le 30 octobre 2009 « portant amendement de l'article 6 du Protocole de Londres ».

(5) L'article 3 de l'ordonnance du 1er avril 2004 dispose que tout amendement aux annexes 1re et 2 du Protocole approuvé conformément à l'article 22, § 3, du Protocole est communiqué au Conseil (lire : le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale) dans les soixante jours qui suivent son adoption.

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen van 1996 bij het Verdrag van 1972 inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen, en met de wijzigingen van de Bijlagen II en III bij het Oskar-verdrag van 1992 inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op voordracht an de Minister van Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie, en Participatieve Democratie is ermee belast bij het Brussels Hoofdstedelijk Parlement het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

De wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen van 1996 bij het Verdrag van 13 november 1972 inzake de voorkoming van de verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen, aangenomen te Londen op 30 oktober 2009, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De wijzigingen van de Bijlagen II en III bij het Oskar-verdrag van 22 september 1992 inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan, aangenomen te Oostende op 29 juni 2007, zullen volkomen gevolg hebben.

PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment à l'amendement de l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 à la Convention de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets et d'autres matières et à l'amendement des annexes II et III de la Convention d'Oskar de 1992 pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Énergie et de la Démocratie participative,

Après délibération,

ARRÊTE :

Le Ministre chargé de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Énergie et de la Démocratie participative est chargé de présenter au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

L'amendement à l'article 6 du Protocole de Londres de 1996 à la Convention du 13 novembre 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets et d'autres matières, adopté à Londres le 30 octobre 2009, sortira son plein et entier effet.

Article 3

Les amendements aux annexes II et III de la Convention d'Oskar du 22 septembre 1992 pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est, adoptés à Ostende le 29 juin 2007, sortiront leur plein et entier effet.

Brussel, 22 september 2021.

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Rudi VERVOORT

De Minister van Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie, en Participatieve Democratie,

Alain MARON

Bruxelles, le 22 septembre 2021.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Rudi VERVOORT

Le Ministre de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Énergie et de la Démocratie participative,

Alain MARON

Bijlagen

Bijlage 1

Resolutie LP.3(4) inzake de wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen (Aangenomen op 30 oktober 2009)

De vierde vergadering van de verdragsluitende partijen bij het protocol van 1996 bij het verdrag inzake de voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten van afval en andere stoffen van 1972 ;

Herinnerend aan de doelstellingen van het Protocol van 1996 bij het Verdrag van Londen (« Protocol van Londen ») waaronder de bescherming en het behoud van het mariene milieu tegen alle bronnen van verontreiniging ;

Opnieuw grote bezorgdheid uitsprekend over de gevolgen voor het mariene milieu van de klimaatverandering en de verzuring van de oceanen als gevolg van een verhoogd kooldioxidegehalte in de atmosfeer ;

Verheugd over de aanneming en de inwerkingtreding van de wijziging om de opslag van kooldioxidestromen in geologische formaties in de ondergrond van de zee toe te voegen aan bijlage 1 bij het Protocol van Londen, zoals vervat in resolutie LP.1(1) ;

In herinnering roepend dat in resolutie LP.1(1) erkend werd dat de opvang en opslag van kooldioxide niet mag worden beschouwd als substituuat voor andere maatregelen om kooldioxide-emissies te verminderen, maar dat hierin wel overwogen werd dat deze opslag één van een reeks van mogelijkheden is om het kooldioxidegehalte in de atmosfeer te verminderen en een belangrijke tijdelijke oplossing is ;

Opmerkend dat niet alle landen beschikken over geschikte geologische formaties in de ondergrond van de zee voor de opslag van kooldioxidestromen ;

Waardering uitsprekend voor het werk van de Juridische en Technische Werkgroep inzake grensoverschrijdende kwesties betreffende CO₂-opslag en zijn conclusies, zoals vervat in zijn rapport LP/CO₂ 1/8 ;

Voorts waardering uitsprekend voor het werk van de Intersessionele correspondentiegroep inzake kwesties betreffende grensoverschrijdende CO₂-opslag en zijn conclusies, zoals vervat in zijn rapport LC 31/5 ;

Herinnerend aan de afspraak tussen de verdragsluitende partijen in 2008 dat het Protocol van Londen geen belemmering mag vormen voor de grensoverschrijdende overbrenging van kooldioxidestromen naar andere landen met het doel zich hiervan te ontdoen als een maatregel om de klimaatverandering en de verzuring van de oceanen te beperken ;

Benadrukkend dat deze resolutie niet mag worden opgevat als het legitimeren van de uitvoer van enig ander afval of enige andere stoffen naar andere landen met als doel zich hiervan te ontdoen ;

Tevens benadrukkend dat de verdragsluitende partijen dienen te waarborgen dat de uitvoer over lange afstand van kooldioxidestromen tussen VN-regio's wordt beperkt tot het minimum dat verenigbaar is met

Annexes

Annexe 1

Résolution LP.3(4) portant amendement de l'article 6 du Protocole de Londres (Adoptée le 30 octobre 2009)

La quatrième réunion des parties contractantes au protocole de 1996 à la convention de 1972 sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets ;

Rappelant les objectifs du Protocole de 1996 à la Convention de Londres (« Protocole de Londres »), qui sont entre autres de protéger et de préserver le milieu marin contre toutes les sources de pollution ;

Réaffirmant sa profonde préoccupation au sujet des répercussions qu'ont sur le milieu marin le changement climatique et l'acidification des océans, lesquels sont dus aux concentrations élevées de dioxyde de carbone dans l'atmosphère ;

Se félicitant de l'adoption et de rentrée en vigueur de l'amendement à l'Annexe 1 du Protocole de Londres qui vise à inclure la séquestration des flux de dioxyde de carbone dans les formations géologiques du sous-sol marin, tel qu'il figure en annexe à la résolution LP. 1 ;

Rappelant que dans la résolution LP.1(1), il est reconnu que la capture et la séquestration du dioxyde de carbone ne devraient pas être considérées comme remplaçant d'autres mesures visant à réduire les émissions de dioxyde de carbone et il est estimé que la capture et la séquestration du dioxyde de carbone font partie d'un éventail d'options permettant de réduire les concentrations de dioxyde de carbone dans l'atmosphère et qu'elles représentent une solution intérimaire importante ;

Notant que tous les pays ne disposent pas d'un sous-sol marin où il existe des formations géologiques se prêtant à la séquestration des flux de dioxyde de carbone ;

Se félicitant des travaux qui ont été faits par le Groupe de travail juridique et technique sur les questions relatives à la séquestration transfrontière du CO₂, ainsi que des conclusions auxquelles le Groupe est parvenu, telles qu'elles figurent dans son rapport diffusé sous la cote LP/CO₂ 1/8 ;

Se félicitant également des travaux qui ont été faits par le Groupe de travail intersessions sur les questions relatives à la séquestration transfrontière du CO₂, ainsi que des conclusions auxquelles le Groupe est parvenu, telles qu'elles figurent dans son rapport diffusé sous la cote LC 31/5 ;

Réaffirmant la décision qui avait été prise par les Parties contractantes en 2008, lorsqu'elles étaient convenues que le Protocole de Londres ne devrait pas constituer un obstacle à l'exportation de flux de dioxyde de carbone vers d'autres pays aux fins de leur évacuation dans le cadre des mesures d'atténuation du changement climatique et de l'acidification des océans ;

Soulignant que la présente résolution ne devrait pas être interprétée comme justifiant l'exportation de tout autre déchet ou de toute autre matière vers d'autres pays aux fins de leur évacuation ;

Soulignant aussi que les Parties contractantes devraient s'assurer que l'exportation lointaine de flux de dioxyde de carbone entre régions du système des Nations unies est réduite au minimum, afin de permettre de

de bescherming en het behoud van het mariene milieu tegen alle bronnen van verontreiniging, rekening houdend met de bijzondere positie van ontwikkelingslanden ;

Benadrukkend dat de verantwoordelijkheid voor de naleving van de bepalingen van het Protocol bij de verdragsluitende partij berust in geval van uitvoer naar niet-verdragsluitende partijen ;

Opmerkend dat de grensoverschrijdende overbrenging van kooldioxide na injectie (migratie) geen uitvoer ten behoeve van storting is en derhalve niet door artikel 6 verboden wordt ; en

Benadrukkend dat het beheer van gedeelde formaties een belangrijke kwestie is die aangepakt dient te worden teneinde adequate bescherming van het milieu te waarborgen ;

- 1. Neemt, in overeenstemming met artikel 21 van het Protocol, de volgende wijziging van artikel 6 van het Protocol van Londen aan, zoals vervat in de Bijlage bij deze resolutie ; en
- 2. Verzoekt de Wetenschappelijke Groep van het Protocol van Londen in samenwerking met de Wetenschappelijke Groep van het Verdrag van Londen de noodzaak te bezien van wijzigingen van de Specifieke Richtsnoeren voor de beoordeling van kooldioxidestromen voor opslag in geologische formaties in de ondergrond van de zee, teneinde aanvullende specifieke richtlijnen te geven in geval van uitvoer van dergelijke stromen naar andere landen met als doel zich hiervan te ontdoen en andere kwesties die betrekking hebben op het beheer van de grensoverschrijdende overbrenging van kooldioxide na injectie.

Bijlage

Wijziging van artikel 6 bij het Protocol van Londen

Voeg « 1 » toe voor : De verdragsluitende partijen staan de uitvoer van afval of andere stoffen naar andere landen voor het storten in of verbranden op zee niet toe.

Voeg de volgende nieuwe paragraaf 2 toe :

« 2. Niettegenstaande het eerste lid kan de uitvoer van kooldi oxidestromen met als doel zich hiervan te ontdoen in overeenstemming met bijlage 1 plaatsvinden, op voorwaarde dat er een overeenkomst of regeling tussen de betrokken landen is. Een dergelijke overeenkomst of regeling omvat :

2.1 de bevestiging en toewijzing van verantwoordelijkheden voor het verstrekken van vergunningen tussen de uitvoerende en ontvangende landen, in overeenstemming met de bepalingen van dit Protocol en andere toepasselijk internationaal recht ; en

2.2 in het geval van uitvoer naar niet-verdragsluitende partijen, bepalingen die minimaal gelijk zijn aan die in dit Protocol, met inbegrip van bepalingen inzake de afgifte van vergunningen en vergunningsvoorwaarden voor het voldoen aan de bepalingen van bijlage 2, teneinde te waarborgen dat de overeenkomst of regeling niet afwijkt van de verplichtingen van de verdragsluitende partijen uit hoofde van dit Protocol om het mariene milieu te beschermen en te behouden.

Een verdragsluitende partij die een dergelijke overeenkomst sluit of regeling aangaat brengt deze ter kennis van de Organisatie. ».

protéger et de préserver le milieu marin de toutes les sources de pollution, en tenant compte de la situation particulière des pays en développement ;

Soulignant que la responsabilité du respect des dispositions du Protocole incombera à la Partie contractante dans le cas d'une exportation vers des parties non contractantes ;

Notant que le mouvement transfrontière des flux de dioxyde de carbone après injection (migration) ne constitue pas une exportation aux fins d'immersion et qu'il n'est donc pas interdit aux termes de l'article 6, et

Soulignant que la gestion des formations partagées est une question importante qu'il faudrait aborder pour garantir une protection de l'environnement appropriée,

- 1. Adopte, conformément à l'article 21 du Protocole, l'amendement à l'article 6 du Protocole de Londres dont le texte figure en annexe à la présente résolution ; et
- 2. Invite le Groupe scientifique du Protocole de Londres à étudier, en collaboration avec le Groupe scientifique de la Convention de Londres, les modifications qu'il pourrait être nécessaire d'apporter aux directives spécifiques pour l'évaluation des flux de dioxyde de carbone en vue de leur évacuation dans les formations géologiques du sous-sol marin afin de donner de nouvelles directives spécifiques qui s'appliqueront lorsque ces flux seront exportés vers d'autres pays aux fins de leur évacuation, ainsi que les questions ayant trait à la gestion du mouvement transfrontière du dioxyde de carbone après injection.

Annexe

Amendement à l'article 6 du protocole de Londres

Le chiffre 1 est ajouté avant la phrase ci-après : « les Parties contractantes n'autorisent pas l'exportation de déchets ou autres matières vers d'autres pays aux fins d'immersion ou d'incinération en mer. »

Un paragraphe 2 est ajouté comme suit.

« 2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1er, l'exportation des flux de dioxyde de carbone à évacuer conformément à l'annexe 1 peut être effectuée, à condition qu'un accord ou arrangement ait été conclu par les pays intéressés. Cet accord ou arrangement prévoit :

2. 1 la répartition des responsabilités en matière d'octroi de permis entre les pays qui exportent des déchets et ceux qui les reçoivent, conformément aux dispositions du présent Protocole et du droit international applicable ; et

2.2 dans le cas d'une exportation vers des parties non contractantes, des dispositions au moins équivalentes à celles qui figurent dans le présent Protocole, y compris celles qui portent sur la délivrance des permis et les conditions dont le permis est assorti, en vue du respect des dispositions de l'annexe 2, afin de garantir que l'accord ou arrangement ne déroge pas aux obligations de protéger et de préserver le milieu marin, lesquelles incombent aux Parties contractantes en vertu du présent Protocole.

Une Partie contractante qui conclut un tel accord ou arrangement le notifie à l'Organisation. ».

Bijlage 2

Wijzigingen van het verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan (Ospar)

In bijlage II bij van het Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan wordt artikel 3, § 2, aangevuld met de volgende alinea :

« (f) de koolstofdioxidestromen voortvloeiend uit de opvangprocessen van koolstofdioxide met het oog op de opslag ervan, in de mate dat :

- i) de afvoer gebeurt in een ondergrondse geologische structuur ;
- ii) de stromen hoofdzakelijk bestaan uit koolstofdioxide. Zij kunnen accidenteel verwante stoffen bevatten afkomstig van het oorspronkelijke materiaal en van het toegepaste opvang-, vervoeren opslagprocedé ;
- iii) er geen enkele andere afvalstof of andere stof wordt aan toegevoegd teneinde deze afvalstof of andere stof af te voeren ;
- iv) zij bestemd zijn om permanent in deze structuren te worden opgeslagen en geen schadelijke effecten voor het marien milieu, voor de menselijke gezondheid of de andere gewettigde gebruiks-vormen van het zeegebied zullen teweegbrengen. ».

In bijlage III van het Verdrag inzake de bescherming van het marien milieu van de Noordoostelijke Atlantische Oceaan wordt artikel 3 vervolledigd met de paragrafen 3 en 4, luidend als volgt :

« 3. Het verbod waarnaar paragraaf 1 van dit artikel verwijst is niet van toepassing op de koolstofdioxidestromen voortvloeiend uit de opvangprocessen van koolstofdioxide met het oog op de opslag ervan, in de mate dat :

- a) de afvoer gebeurt in een ondergrondse geologische structuur ;
- b) de stromen hoofdzakelijk bestaan uit koolstofdioxide. Zij kunnen accidenteel verwante stoffen bevatten afkomstig van het oorspronkelijke materiaal en van het toegepaste opvang-, vervoeren opslagprocedé ;
- c) er geen enkele andere afvalstof of andere stof wordt aan toegevoegd teneinde deze afvalstoffen of andere stoffen af te voeren ;
- d) zij bestemd zijn om permanent in deze structuren te worden opgeslagen en geen schadelijke effecten voor het marien milieu, voor de menselijke gezondheid of de andere gewettigde gebruiks-vormen van het zeegebied zullen teweegbrengen.

4. De contracterende Partijen zullen zich ervan vergewissen dat geen enkele stroom waarnaar wordt verwezen in paragraaf 3 zal worden afgevoerd in ondergrondse geologische structuren zonder de toelating of zonder de reglementering vanwege de bevoegde overheden. Deze toelatingen of reglementeringen geven onder andere uitvoering aan de beslissingen, aanbevelingen of andere relevante en van toepassing zijnde akkoorden die krachtens het Verdrag werden aangenomen. ».

Annexe 2

Amendements de la convention pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est (Ospar)

Dans l'annexe II à la Convention pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est, l'article 3, § 2, est complété par un alinéa rédigé comme suit :

« (f) les flux de dioxyde de carbone résultant des processus de capture du dioxyde de carbone en vue de son stockage, dans la mesure où :

- i) les rejets se font dans une structure géologique située dans le sous-sol ;
- ii) les flux sont principalement constitués de dioxyde de carbone. Ils sont susceptibles de contenir des substances associées accidentelles, dérivées du matériau d'origine et des processus de capture, de transport et de stockage utilisés ;
- iii) aucun autre déchet ni aucune autre substance ne sont ajoutés en vue de rejeter ces déchets ou ces autres substances ;
- iv) ils sont destinés à être confinés de manière permanente dans ces structures et n'entraîneront pas d'effets contraires pour le milieu marin, la santé de l'homme et les autres utilisations légitimes de la zone maritime. ».

Dans l'annexe III à la Convention pour la protection du milieu marin de l'Atlantique du Nord-Est, l'article 3 est complété par les paragraphes 3 et 4 rédigés comme suit :

« 3. L'interdiction à laquelle il est fait référence au paragraphe 1er du présent Article ne s'applique pas aux flux de dioxyde de carbone résultant des processus de capture du dioxyde de carbone en vue de son stockage, dans la mesure où :

- a) les rejets se font dans une structure géologique située dans le sous-sol ;
- b) les flux sont principalement constitués de dioxyde de carbone. Ils sont susceptibles de contenir des substances associées accidentelles, dérivées du matériau d'origine et des processus de capture, de transport et de stockage utilisés ;
- c) aucun autre déchet ni aucune autre substance ne sont ajoutés en vue de rejeter ces déchets ou ces autres substances ;
- d) ils sont destinés à être confinés de manière permanente dans ces structures et n'entraîneront pas d'effets contraires pour le milieu marin, la santé de l'homme et les autres utilisations légitimes de la zone maritime.

4. Les Parties contractantes s'assureront qu'aucun flux, auxquels il est fait référence au paragraphe 3, ne sera éliminé dans des structures géologiques situées dans le sous-sol sans autorisation ou réglementation de la part des autorités compétentes. Ces autorisations ou réglementations mettent notamment en œuvre les décisions, recommandations et autres accords pertinents et applicables, qui auront été adoptés en vertu de la Convention. ».

Bijlage 3**Resolutie LP.1(1) inzake het amendement
om CO₂-opslag in geologische formaties
in de ondergrond van de zee toe te voegen
aan Bijlage 1 van het Protocol van Londen,
aangenomen op 2 november 2006**

Deze tekst werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 9 november 2020, pagina's 79651 en 79652.

Annexe 3**Résolution LP.1(1) portant adoption de
l'amendement visant à inclure la séquestration
du CO₂ dans les formations géologiques du
sous-sol marin à l'annexe 1ère du Protocole
de Londres, adoptée le 2 novembre 2006**

Ce texte a été publié au Moniteur belge du 9 novembre 2020, pages 79651 et 79652.